

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Drammensveien 288
Postboks 578,
1327 Lysaker
Tlf: 21 02 18 00
Faks: 21 02 18 01
postmottak@nokut.no
www.nokut.no

Saksbehandler: Kyrre Matias Goksøyr

Vår ref:
15/158-3
Deres ref:

Vår dato: 29.05.2015

Dir. tlf: +47 21 02 18 14

Deres dato:

Høringssvar til rapport fra ekspertgruppe – Private høyskoler og fagskoler i samfunnets tjeneste

NOKUT støtter ekspertutvalgets vurdering av behovet for et effektivt og forutberegnelig tilsyn med offentlige tilskudd og studentenes egenbetaling. Utvalget viser til at dagens virkemidler er for svake. De fremmer at det er nødvendig å klargjøre forholdet mellom tilsynsmyndighet og tilskuddsyter, hjemlene for tilsyn og sanksjoner samt hvilke forhold som bør generere tilsyn.

Ekspertutvalget foreslår at NOKUT får et helhetlig tilsynsansvar overfor private høyskoler og fagskoler, herunder tilsyn med tilskudd og egenbetaling. NOKUT opplever at det er noen sentrale motforestillinger til dette som ikke blir tilstrekkelig belyst i utvalgets rapport:

Differensiert tilsynsansvar avhengig av eierskap

NOKUT fører tilsyn med utdanningsinstitusjoner uavhengig av offentlig eller privat eierskap. Virkemidlene er de samme. NOKUT mener at denne likebehandlingen styrker vår autoritet og anseelse i sektoren. En innføring av virkemidler som kun gjelder deler av sektoren, bryter med NOKUTs likebehandlingspraksis.

Utvalgets forslag medfører at NOKUTs tilsynsansvar blir mer omfattende for de private institusjonene enn for de statlige. Særlig NOKUTs rolle som pådriver for kvalitetsutvikling avhenger av en høy grad av tillit. Dette forholdet kan bli utfordret dersom NOKUT også skal føre tilsyn med institusjonenes økonomi. En slik ubalanse i NOKUTs tilsyn vil også kunne føre til et større tilsynstrykk i den private delen av sektoren enn i den statlige, siden økonomisk tilsyn rettet bare mot de private kan føre til en dreining også i det faglige tilsynet.

Utvalget foreslår at sanksjonene knyttet til disponering av statstilskudd og egenbetaling og til revidering av akkreditering blir de samme. NOKUT vil kunne komme i en situasjon der private institusjoner kan miste rettigheter/akkreditering på annet grunnlag enn de statlige institusjonene i samme sektor. NOKUT vil også peke på at det i dag er et prinsipp at det skal ligge en ekstern sakkyndig vurdering av utdanningskvaliteten til grunn når en institusjon gis eller fratras en akkreditering. Utvalgets forslag innebærer mulighet for tap av akkreditering uten at en ekstern, sakkyndig vurdering har fastslått svikt i utdanningskvaliteten.

Kvalitetsfokus

NOKUT har i dag tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning ved alle institusjoner som enten har institusjonsakkreditering eller som tilbyr akkrediterte studier. Ekspertutvalget fremholder at

finansiering og økonomistyring er virkemidler for kvalitet, og at kvalitet skapes med effektiv ressursbruk.

NOKUT har en bred forståelse av hva som utgjør god kvalitet. Det er likevel viktig å fremheve at NOKUT i de senere årene i økende grad har utviklet studienære krav til kvalitet, både når det gjelder akkreditering og det periodiske tilsynet med institusjonenes kvalitetsarbeid. Denne utviklingen handler om å jobbe med kvalitet ved de sidene av utdanningene studentene kommer i direkte kontakt med. NOKUT mener at det er viktig å rette fokus mot studentenes læringsbaner, læringsutbytte og møte med institusjonene for å bidra til å sikre et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene. Det er en fare knyttet til det å innføre enda et nytt virkemiddel som retter seg mot institusjonsnivået i NOKUTs portefølje, selv om NOKUT skal og må jobbe også mot dette nivået.

Erfaringsmessig vil økonomiske spørsmål få forrang fremfor systematisk kvalitetsarbeid, kontroll og tilsyn. NOKUT mener det blir for enkelt å trekke frem økonomistyring og effektivitet som en viktig kvalitetsdimensjon, uten å også kritisk vurdere hvordan dette kan føre til en dreining i fokus mot et annet nivå i utdanningene enn det NOKUT mener har størst påvirkning på kvaliteten.

Tilsynsansvar plassert annet sted enn hos tilskuddsgiver

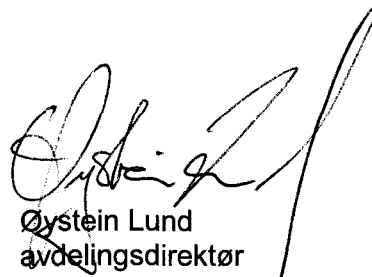
I sammenlignbare sektorer synes hovedregel å være at den myndighet som yter tilskudd samtidig er tilsynsmyndighet. Dette mener NOKUT er et riktig prinsipp.

Konklusjon

NOKUT mener gode grunner taler for at tilsyn med kvalitet innen høyere utdanning og fagskoleutdanning beholdes adskilt fra det økonomiske tilsynet. NOKUTs standpunkt er derfor at ansvaret for tilsyn med bruk av statstilskudd og egenbetaling bør legges til en annen etat enn NOKUT. NOKUT legger her særlig vekt på at faglig tilsyn med kvalitet i høyere utdanning er komplekst og basert på ekstern, sakkyndig vurdering, og at likebehandling av institusjoner er av stor betydning for kvalitetsutviklingen i sektoren og for NOKUTs legitimitet.

Med hilsen

Terje Mørland
direktør

Øystein Lund
avdelingsdirektør